

vbi non fuerunt: sicut fides: et cetera hmoi: et si aduenticia videntur cum doctrina inferunt non tamen foris posita vel foris peracta sunt sicut illa que creduntur: sed intus omnino in ipso animo esse ceperunt. Fides enim non est quod creditur: sed que creditur: et illud creditur: illa respicitur. Tamen quod esse cepit in animo qui iam erat animus antequam ista esse cepisset: aduenticiu quidam videtur et in preteritis habebitur: quoniam succedente specie iam esse desistit: aliamque nunc trinitatem facit per suam presentiam reuera: respecta: dilecta: aliamque tunc facit et per quoddam sui vestigiū quod in memoria preteritis dereliquit: sicut iam supradictum est.

An virtutes quibus ad eternitatem tendit desinat cum ad eterna perduxerint. Ca. IX.

¶ Erum autem tunc etiam virtutes quibus in hac mortalitate bene viuunt: quia ipse incipiunt esse in animo: que cum sine illis prius essent tamen animus erat: desinant esse cum ad eterna perduxerint: nonnulla questio est. Qui busdam enim visum est desinere: et de tribus quibus prudentia: fortitudo: temperantia cum hoc dicitur non nihil dici videtur. Iustitia vero immortalis est: et magis tunc proficiet in nobis: quam esse cessabit. De omnibus tamen quattuor magnus auctor eloquentie tullius in hortensio dialogo disputans. Si nobis inquit cum ex hac vita migrauerimus in beatorum insulis immortale eum: ut fabule ferunt degere liceret: quod opus esset eloquentia: cum iudicia nulla fierent: aut ipsis etiam virtutibus nec enim fortitudinis egeremus nullo proposito aut labore aut piculo: nec iusticia: cum esset nihil quod appeteret alicui: nec temperantia que regebat eas que nulle essent libidines: nec prudentia quidem egeremus nullo delecto proposito bonorum et malorum. Una igitur essemus beati cognitione nature et scia qua sola etiam deorum est vita laudanda. Ex quo intelligi potest cetera necessitatis esse vnus habitus voluntatis. Ita ille tantus orator cum prophetiam predicaret recolens ea que a philosophis acceperat et predicare ac suauiter explicans in hac tantum vita quam videmus eruntis et erroribus plena: omnes quattuor: necessarias dixit esse virtutes: nullam vero earum cum ex hac vita emigrauerimus si liceat ibi viuere vbi viuunt beate. Sed bonos animos sola beatos esse cognitione et scia: hoc est contemplatione nature: qua nihil est melius et amabilius: ea est natura que creauit omnes ceteras instituitque naturas. Qui regenti esse subditum si iusticie est immortalis omnino iusticia nec in illa esse beatitudine desinet sed talis et tanta erit ut perfectio: et maior esse non possit. Fortassis et alie tres virtutes prudentia sine villo iam periculo erroris: fortitudo sine molestia toleran-

dozum malorum: temperantia sine repugnatione libidinum: erunt in illa felicitate: ut prudentie sit nullum bonum deo proponere vel equare fortitudinis: ei firmissime coherere: temperantie nullo defectu noxio delectari. Hunc autem quod agit iusticia in subueniendo miseris quod prudentia in precauendis insidiis quod fortitudo in preterendis molestiis: quod temperantia in coercendis delectationibus prauis non ibi erit vbi nihil omnino mali erit: ac per hoc ista virtutum opera que huic mortali vite sunt necessaria: sic fides ad quam referenda sunt: in preteritis habebuntur. Et aliam nunc faciunt trinitatem: cum ea presentia tenemus: aspiciamus: amamus: aliam tunc factura sunt: cum ea non esse: sed suis se quedam eorum vestigia que preterendo in memoria derelinquent reperiemus: quia et tunc trinitas erit cum illud qualecunque vestigiū et memoriter retinebitur: et agnosceat veraciter et hoc vtriusque tertia voluntate iungetur.

De cognoscibilibus temporalibus: quorum alia cognitionem nostram preueniunt: alio non procedunt. Capitulum X.

¶ Omnium istarum quas commemoramus temporalium reperiuntur: quedam cognoscibilia et cognitionem interpositione temporis antecedunt sicut sunt ea sensibilia que iam erant in rebus antequam cognoscerentur vel ea omnia que per historiam cognoscuntur. Quedam vero simul esse incipiunt: velut si aliquid visibile quod omnino non erat: ante nos oculos oritur: cognitionem nostram vtriusque non precedit: aut si aliquid sonet vbi adest auditor: simul profecto incipiunt esse simulque desinunt et sonus et ei auditus. Verum tamen siue precedant: siue simul esse incipientia cognoscibilia cognitionem gignunt: non cognitione gignuntur. Cognitione vero facta cum ea que cognoscimus posita in memoria recordatione reuiuiscunt: quod non videat potest esse tunc in memoria retentionem que recordatione visionem: et huius vtriusque tertia voluntate iunctioem. Porro autem in mente non sic est. Resque enim aduenticia sibi ipsa est quasi ad seipsum que iam erat venerit aliunde: eadem ipsa que non erat: aut si aliunde eadem ipsa que non erat: aut non aliunde venerit: sed in se ipsa que iam erat nata sit ea ipsa que non erat: sicut in ipso homine que non erat oriuntur: aut alijs docentibus: aut cogitationibus propriis: sic fides: sicut virtutes: sicut in matre que iam erat oritur fides que non erat. Aut post cognitionem sui recordando seipsum velut in memoria sua constitutam videt: si que non ibi fuerit antequam seipsum cognosceret: cum profecto ex quo esse cepit nunquam sui meminisse: nunquam se intelligere: nunquam se